

АНАЛІЗ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ

до проекту наказу Мінрегіону «Про затвердження Порядку незалежного моніторингу енергетичних сертифікатів»

I. Визначення проблеми

Одним із важливих зобов'язань України, як повноправного члена Енергетичного співтовариства, є імплементація у національне законодавство вимог Директиви Європейського Парламенту та Ради ЄС 2010/31/ЄС «Про енергетичну ефективність будівель» (далі – Директива) в рамках виконання ратифікованого Договору про заснування Енергетичного Співтовариства.

Технічний стан переважної більшості існуючих будівель та енергетичних систем не дозволяє забезпечувати енергоефективний рівень енергетичних характеристик будівель.

З огляду на необхідність підвищення енергетичної сфери споживання паливно-енергетичних ресурсів та виконання вимог міжнародних зобов'язань, Верховною Радою України прийнято Закон України «Про енергетичну ефективність будівель» (далі – Закон).

Законом запроваджується енергетична сертифікація будівель, яку матимуть право проводити енергоаудитори з кваліфікаційним атестатом. Під час енергетичної сертифікації встановлюватимуться показники енергетичної ефективності будівлі. Енергетична сертифікація будівель є новим видом господарської діяльності, що утворюватиме новий ринок з конкурентними умовами.

У зв'язку з формуванням нового ринку надання послуг з енергетичної сертифікації будівель виникає проблема відсутності контролю та перевірки якості здійснення такої діяльності енергоаудиторами та потреба у забезпеченні здійснення незалежного контролю за якістю енергетичних сертифікатів складених ними. Статтею 14 Закону встановлено, що незалежний моніторинг енергетичних сертифікатів здійснює центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сферах ефективного використання паливно-енергетичних ресурсів, енергозбереження, відновлюваних джерел енергії та альтернативних видів палива.

З огляду на вищевикладене, Мінрегіоном розроблено проект наказу «Про затвердження порядку незалежного моніторингу енергетичних сертифікатів» (далі – регуляторний акт) основною ціллю якого є врегулювання питання здійснення незалежного моніторингу сертифікатів енергетичної ефективності будівель для забезпечення прозорого та відкритого механізму їх перевірки.

Проблема, яку пропонується врегулювати в результаті прийняття регуляторного акта, є важливою і не може бути розв'язана за допомогою ринкових механізмів, оскільки потребує нормативно-правового врегулювання.

Основні групи (підгрупи), на які проблема справляє вплив є

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Громадяни	-	-
Держава	Так	-
Суб'єкти господарювання, у тому числі суб'єкти малого підприємництва	Так	-

II. Цілі державного регулювання

Ціллю державного регулювання є запровадження дієвого механізму контролю якості складених енергетичних сертифікатів та професійності енергоаудиторів задля забезпечення умов внесення до бази даних достовірних енергетичних сертифікатів.

Регуляторний акт регулює процедури проведення незалежного моніторингу енергетичних сертифікатів, зокрема процедуру та вимоги перевірки:

- 1) відповідності сертифіката енергетичної ефективності будівель вимогам законодавства;
- 2) розрахунку енергетичної ефективності будівлі;
- 3) додержання вимог щодо відсутності конфлікту інтересів та прямої чи опосередкованої заінтересованості енергоаудиторів в результатах енергетичної сертифікації будівлі.

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

1. Визначення альтернативних способів

Вид альтернатив	Опис альтернативи
Залишити ситуацію без змін	Не забезпечується дотримання професійної відповідальності енергоаудиторів при енергетичній сертифікації будівель. Не забезпечується досягнення цілі щодо формування бази з достовірних енергетичних сертифікатів.
Прийняття регуляторного акта	Дотримання професійної відповідальності енергоаудиторів при енергетичній сертифікації будівель. Досягнення цілі щодо формування бази з достовірних енергетичних сертифікатів. Створення стимулів для покращення якості діяльності енергоаудиторів при складанні звітів про результати з обстеження інженерних систем.

2. Оцінка впливу на сферу інтересів громадян

Дія проекту регуляторного акта не розповсюджується на сферу інтересів громадян.

3. Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей

Оцінка впливу на сферу інтересів держави

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
<i>Залишити ситуацію без змін</i>	<p>Вигоди відсутні, оскільки дана ситуація призведе до невиконання вимогам статті 14 Закону України «Про енергетичну ефективність будівель».</p> <p>Не забезпечення дотримання професійної відповідальності енергоаудиторів при енергетичній сертифікації будівель.</p> <p>Не забезпечення досягнення цілі щодо формування бази з достовірних енергетичних сертифікатів.</p>	<p>Альтернатива є неприйнятною, оскільки не буде виконано вимоги частини першої статті 14 Закону України «Про енергетичну ефективність будівель».</p> <p>Відсутність стимулів до реалізації професійної системи підвищення кваліфікації енергоаудиторів.</p> <p>Відсутність процедури щодо проведення перевірки енергетичних сертифікатів.</p> <p>Складання енергетичних сертифікатів з недостовірною інформацією.</p>
<i>Прийняття регуляторного акта</i>	<p>Забезпечення формування бази даних з достовірними енергетичними сертифікатами.</p> <p>Забезпечення приведення національного законодавства у відповідність до законодавства Європейського Союзу.</p> <p>Забезпечення виконання вимог статті 14 Закону України «Про енергетичну ефективність будівель».</p> <p>Дотримання професійної відповідальності енергоаудиторів при енергетичній сертифікації будівель;</p> <p>Формування бази з достовірних енергетичних сертифікатів.</p> <p>Створення стимулів для покращення якості діяльності при складанні сертифікатів енергетичної ефективності будівель.</p>	<p>Статтею 14 Закону України встановлено, що незалежний моніторинг енергетичних сертифікатів здійснює центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сферах ефективного використання паливно-енергетичних ресурсів, енергозбереження, відновлюваних джерел енергії та альтернативних видів палива. На сьогодні постановою Кабінету Міністрів України від 26 листопада 2014 р. № 676 затверджено Положення про Державне агентство з енергоефективності та енергозбереження України». Виконання робіт щодо незалежного моніторингу</p>

		<p>енергетичних сертифікатів регуляторним актом покладається на Держенергоефективності.</p> <p>Отже, такі роботи будуть проводитись спеціалістами Держенергоефективності в межах наявного фінансування та без залучення додаткових кадрів.</p> <p>Кількість сертифікатів, які будуть проходити незалежний моніторинг не можливо поррахувати, оскільки такий вид робіт лише запроваджується відповідно до вимог Закону.</p> <p>У зв'язку з відсутністю таких даних, вартість робіт з проведення незалежного моніторингу сертифікатів обрахувати неможливо.</p>
--	--	---

4. Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання

Показник	Великі	Середні	Малі	Мікро	Разом
Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, одиниць	-	-	150	1135	1285*
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків	-	-	8 %	92 %	100

* Прогнозно-розрахункова кількість суб'єктів господарювання з енергоаудиторами, що можуть утворитися у ринковій сфері енергетичної ефективності будівель.

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
<i>Залишити ситуацію без змін</i>	Відсутні	Відсутність умов для підтвердження доброї ділової репутації та виявлення сумнівних суб'єктів господарювання, хто веде діяльність з порушенням законодавства, що не забезпечить конкуренцію на ринку послуг з енергетичної сертифікації.

		Не виконання частини першої статті 14 Закон України «Про енергетичну ефективність будівель».
<i>Прийняття регуляторного акта</i>	Офіційне визнання правильності розрахунків сертифікатів енергетичної ефективності будівель та підтвердження доброї ділової репутації суб'єктів господарювання або виявлення суб'єктів господарювання, які ведуть діяльність з порушенням законодавства, що підтримуватиме умови для конкуренції на ринку послуг з енергетичної сертифікації будівель.	Відсутні

Сумарні витрати за альтернативами	Сума витрат, гривень
Залишення існуючої на даний момент ситуації без змін	Відсутні
Прийняття проекту акта	Витрати енергоаудиторів не передбачаються

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала
Залишення існуючої на даний момент ситуації без змін	1	У разі залишення існуючої на даний момент ситуації без змін проблема продовжуватиме існувати, що не забезпечить досягнення поставленої мети.
Прийняття регуляторного акта	4	Забезпечення приведення національного законодавства у відповідність до нормами законодавства Європейського Союзу. Забезпечення виконання вимог статті 14 Закону України «Про енергетичну ефективність будівель». Дотримання професійної відповідальності енергоаудиторів при енергетичній сертифікації будівель.

Формування бази з достовірних енергетичних сертифікатів.			
Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
Прийняття регуляторного акта	У разі прийняття проекту акта вигода забезпечується у: формуванні бази даних з достовірними енергетичними сертифікатами; забезпеченні виконання статті 14 Закону; запровадження системи контролю за якістю складених енергетичних сертифікатів; забезпеченні контролю за дотриманням доброчесності енергоаудиторами при складанні енергетичних сертифікатів.	Статтею 14 Закону встановлено, що незалежний моніторинг енергетичних сертифікатів здійснює центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сферах ефективного використання паливно-енергетичних ресурсів, енергозбереження, відновлюваних джерел енергії та альтернативних видів палива. На сьогоднішній день постановою Кабінету Міністрів України від 26 листопада 2014 р. № 676 затверджене Положення про Державне агентство з енергоефективності та енергозбереження України. Виконання робіт щодо перевірки енергетичних сертифікатів регуляторним актом покладається на Держенерго-ефективності. Отже, такі роботи будуть проводитись спеціалістами Держенерго-ефективності	У разі прийняття регуляторного акта задекларовані цілі будуть досягнуті повною мірою, що повністю забезпечить потребу у вирішенні проблеми, встановить зрозуміле загальне регулювання, не примножуючи кількості нормативно-правових актів з одного питання.

		межах наявного фінансування та без необхідності залучення додаткових кадрів. Кількість сертифікатів, які будуть проходити незалежний моніторинг не можливо поррахувати, оскільки такий вид робіт лише запроваджується відповідно до вимог Закону. У зв'язку з відсутність таких даних, вартість робіт з проведення незалежного моніторингу сертифікатів обрахувати неможливо.	
Залишення існуючої на даний момент ситуації без змін	<p>У разі залишення існуючої на даний момент ситуації без змін, вигоди для держави, громадян та суб'єктів господарювання відсутні.</p> <p>Не забезпечується дотримання професійної відповідальності енергоаудиторів при енергетичній сертифікації будівель.</p> <p>Не забезпечується досягнення цілі щодо формування бази з достовірних енергетичних сертифікатів.</p>	<p>У разі залишення існуючої на даний момент ситуації без змін, буде відсутня процедура проведення перевірки енергетичних сертифікатів; можливість шкоди від складання енергетичних сертифікатів з недостовірною інформацією; відсутність стимулів до реалізації професійної системи підвищення кваліфікації енергоаудиторів.</p>	<p>У разі залишення існуючої на даний момент ситуації без змін проблема продовжуватиме існувати, що не забезпечить досягнення поставленої мети.</p>
Рейтинг	Аргументи щодо переваги обраної альтернативи / причини відмови від альтернативи		Оцінка ризику зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акта.

Залишення існуючої на даний момент ситуації без змін	У разі прийняття проекту акта вигода забезпечується у: формуванні бази даних з достовірними енергетичними сертифікатами; забезпеченні виконання статті 14 Закону; запровадження системи контролю за якістю складених енергетичних сертифікатів; забезпеченні контролю за дотриманням доброчесності енергоаудиторами при складанні енергетичних сертифікатів.	Зовнішні чинники на дію регуляторного акта у разі залишення існуючої на даний момент ситуації без змін відсутні.
Прийняття проекту акта	У разі залишення існуючої на даний момент ситуації без змін, буде відсутня процедура проведення перевірки енергетичних сертифікатів; можливість шкоди від складання енергетичних сертифікатів з недостовірною інформацією; відсутність стимулів до реалізації професійної системи підвищення кваліфікації енергоаудиторів.	Упродовж деякого часу дії регуляторного акта може впливати низька обізнаність суб'єктів, на яких поширюється дія цього акта.

V. Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

Розв'язання визначеної проблеми можливо шляхом прийняття цього регуляторного акта.

Регуляторний акт регулює відносини при проведенні незалежного моніторингу енергетичних сертифікатів, встановлюючи процедуру та вимоги до їх перевірки.

Моніторинг енергетичних сертифікатів здійснює центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сферах ефективного використання паливно-енергетичних ресурсів, енергозбереження, відновлюваних джерел енергії та альтернативних видів палива, маючи можливість залучати експертні установи та/або енергоаудиторів.

За результатами первинної перевірки правильності розрахунків енергетичних сертифікатів їх відбір з бази даних відбувається вибірково.

Перевірка енергетичного сертифікату вважається успішно пройденою, якщо за її результатами встановлено відповідність енергетичного сертифікату вимогам законодавства та відхилення кожного з показників енергетичної ефективності будівлі проведеному відповідно до регуляторного акта не перевищує інтервал 5% відносно значень в енергетичному сертифікаті.

За результатами незалежного моніторингу енергетичних сертифікатів складається висновок та присвоюються відповідні значення енергетичним сертифікатам в базі даних. Заперечення результатів незалежного моніторингу енергетичних сертифікатів, поданих у встановлений строк, є підставою для проведення апеляційною комісією повторної перевірки правильності розрахунку енергетичних сертифікатів.

У разі якщо за результатами моніторингу виявлено невідповідність енергетичного сертифіката вимогам законодавства, енергоаудитору

надсилається письмове повідомлення.

У разі повторного виявлення невідповідності сертифіката законодавству енергоаудитором, або у разі отримання рішення суду щодо встановлення факту порушення принципу незалежності при підготовці енергетичних сертифікатів, атестаційній комісії надсилається повідомлення щодо повторного порушення вимог законодавства енергоаудитором для прийняття рішення про анулювання кваліфікаційного атестата та письмове повідомлення енергоаудитору про те, що відповідна інформація передана до атестаційної комісії.

Для впровадження цього регуляторного акта необхідно здійснити інформування суб'єктів господарювання.

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги

Затвердження та виконання регуляторного акта не потребує додаткового фінансування з Державного бюджету України та не призведе до неочікуваних результатів.

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Термін дії регуляторного акта не обмежений у часі.

Зміна терміну дії акта можлива в разі зміни правових актів, на вимогах яких базується проект.

Термін набрання чинності регулятором актом – після його офіційного опублікування.

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта

Прогнозними значеннями показників результативності регуляторного акта визначено:

кількість заявок на проведення незалежного моніторингу енергетичних сертифікатів будівель;

кількість здійснених перевірок енергетичних сертифікатів за результатами випадкового відбору після первинної перевірки;

кількість енергетичних сертифікатів з маркуванням «перевірку сертифікату не пройдено»;

кількість енергетичних сертифікатів з маркуванням «перевірку сертифікату пройдено успішно»;

кількість енергетичних сертифікатів з маркуванням «перевірка сертифікату не виконувалась».

Цифрове значення вказаних показників наразі є непрогнозованим

оскільки законодавством України вперше запроваджується такий моніторинг, а тому статистичні показники відсутні.

Реалізація проекту акта буде здійснюватись в межах запланованих асигнувань та не потребує додаткових фінансових витрат з боку державних органів та, відповідно, додаткових видатків з державного бюджету.

Прогнозно-розрахункова кількість суб'єктів господарювання -1285 суб'єктів господарювання з енергоаудиторами, що можуть утворитися у ринковій сфері енергетичної ефективності будівель.

Реалізація регуляторного акта для суб'єктів господарювання передбачається на безоплатній основі, тому розрахунок витрат на запровадження державного регулювання для суб'єктів малого підприємництва не здійснюється.

Надходження до державного та місцевих бюджетів і державних цільових фондів в наслідок дії регуляторного акта не передбачаються.

В наслідок виконання вимог регуляторного акта обов'язкові витрати суб'єктів господарювання не очікуються.

Проект регуляторного акта розміщено на офіційному веб-сайті Мінрегіону за адресою: <http://www.minregion.gov.ua/>.

ІХ. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта

Стосовно регуляторного акта Мінрегіону буде здійснюватися базове, повторне та періодичне відстеження його результативності в строки, установлені статтею 10 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», зокрема:

базове відстеження здійснюватиметься через рік з дня набрання чинності регуляторного акта шляхом аналізу статистичних даних;

повторне відстеження здійснюватиметься через два роки з дня набрання чинності регуляторного акта шляхом аналізу та підрахунку статистичних даних на основі вищевказаних показників результативності дії регуляторного акта;

періодичне відстеження здійснюватиметься раз на три роки, починаючи з дня здійснення заходів з повторного відстеження шляхом порівняння показників із аналогічними показниками, що встановлені під час повторного відстеження.

Відстеження результативності дії регуляторного акта здійснюватиметься за допомогою статистичного методу, шляхом аналізу бази даних отриманих від суб'єктів господарювання на яких поширюється дія регуляторного акта.

Виконавцем заходів з відстеження є Держенергоефективності.

Заступник Міністра регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України

Е. КРУГЛЯК